

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2024

aruandeaasta lõpp: 31.12.2024

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum

registrikood: 90012585

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Haabersti linnaosa,
Vabaõhumuuseumi tee 12

postisihthumber: 13521

telefon: +372 6549100

faks: +372 6549127

e-posti aadress: info@evm.ee

veebilehe aadress: www.evm.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Bilanss	8
Tulemiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Netovara muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	15
Lisa 4 Varud	16
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	16
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	17
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	18
Lisa 8 Kasutusrent	18
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	19
Lisa 10 Võlad töövõtjatele	19
Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	19
Lisa 12 Annetused ja toetused	21
Lisa 13 Tulu ettevõtlusest	21
Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud	22
Lisa 15 Tööjõukulud	22
Lisa 16 Muud kulud	22
Lisa 17 Seotud osapooled	23
Aruande allkirjad	24
Vandeauditori aruanne	25

TEGEVUSARUANNE 2024

Arengukava järgi on sihtasutusel 4 töösuunda: 1) külastuskeskkond ja haridus, 2) teadus- ja kogud 3) konserveerimine ja digimine ning 4) organisatsiooni arendamine. Antud tegevusaruanne järgib arengukava ülesehitust ning selle täitmisega seotud ülesandeid.

SA-le Eesti Vabaõhumuuseum on avaldanud suurt mõju 2022. aasta veebruaris alanud sõda Ukrainas, mis on mõjutanud eriti tugevalt siinse piirkonna turismi (peamiselt kruisiturism). Kriisieelsel ajal 2019. aastal külastas muuseumi enam kui 135 000 külastajat. Koroonapandeemia ajal kukkus külastatavus 55 000 külastajani ning taastumist on pidurdanud nii turistide oodatust aeglasem naasmine kui ka ebakindlus terves regioonis. 2024. aastal on muuseumi külastatavus 82% kriisieelsest tasemest.

Üheks olulisemaks lähiaastate prioriteediks on külastajate arvu kasvatamise kõrval kohanemine majanduskriisi ja sellest tulenevate eelarvekärbetega. Olukorras, kus asutuse eelarvet tuleb kärpida ja järgmiste aastate eelarvetõusu väljavaated on pandud ootele, mõjutavad meid ka jätkuv inflatsioon, töötajate palgasurve ning elukalliduse mõju inimeste ja ettevõtete rahakotile. Eriti suur mõju on asutuse eelarvele maamaksu jätkuv hüppeline tõus (aastal 2025 on muuseumi maamaks 100 000 eur ja see kasvab). Oma missiooni elluviimiseks on muuseumi ülesanne tagada asutuse jätkusuutlik toimimine, museaalide säilimine, kvalifitseeritud töäjõud ja organisatsiooni arenguvõimelisus.

Arengukava eesmärkide täitmine

1. TÖÖSUUND: KÜLASTUSKESKKOND JA HARIDUS

EESMÄRK: muuseum pakub elamuslikku, sisukat ja peresõbralikku külastuskogemust.

		2023 täitmine	2024 plaan	2024 täitmine
MÕÕDIKUD	Külastuste koguarv	113 010	118 000	112 088
	Haridusprogrammides osalejate arv	17 597	15 500	15 802
	Väliskülastajate protsent	28%	31%	19%
	Omatulu protsent kuludest (v.a investeering)	34%	30%	36%

Sõda Ukrainas avaldab endiselt mõju muuseumi külastatavusele. Aastal 2024 jõudis Tallinnasse u 100 kruisilaeva, kui aastal 2019 oli see number üle 330-ne. Välis turistide protsent on võrreldes aastaga 2023 languses seoses kassaprogrammis tehtud väliskülastajate arvestuse korrektuurile. Seda arvestades on muuseum suutnud kasvatada kohalike külastajate arvu (võrreldes aastaga 2019) üsna palju. Kahjuks ei kata see tõus puuduolevat kruisituristide hulka.

Üldkülastusnumbrites on näha pidurdumist, mis on ilmselt mõjutatud elukalliduse tõusust. Näiteks korraldavad ettevõtted muuseumis vähem ja väiksemaid üritusi. Erinevalt ERM-ist, KUMU-st ja ka Meremuuseumist ei ole Eesti Vabaõhumuuseumil suuri ruume, kus korraldataks suuri auhinnagalasid vm sarnast. Lisaks on vabaõhumuuseum tugevalt mõjutatud ilmast. Ilm mõjutab nii üksikkülastatavust, aga ka üritusi. Muuseumi peamine külastusperiood on suvehooaeg, mis kestab maist septembrini. Talvehooajal on suurem rõhk haridustegevusel. Lumevaene talv ei soodusta tavakülastusi.

Aastal 2024 avasime tervikuna Talulapse maailma ekspositsiooniarenduse, mis on suunatud lastega peredele ning koosneb kolmest osast: Karjalapse teerada, Kolga elav talu ning aastaringi avatud aida-lauda rait. Tervikprojekti suurem kommunikatsioonitegevus on planeeritud aastasse 2025. Kuna vabaõhumuuseumis ei toimi, erinevalt ühes hoones asuvatest muuseumidest, ajutised näitused korduvkülastuse soodustajana ning vabaõhumuuseum ei saa ka oma ekspositsiooni eripärast lähtuvalt vahetada välja püsinäitust, siis on eriti oluline korduvkülastuste kasvatamiseks arendada ekspositsiooni ning üritustegevust. Lähiaastate ekspositsiooniarenduse fookus on teemal „Puhkamise kultuur. Linlane maal“, mille ühe osana on plaanis renoveerida muuseumi ekspositsioonialale jääv omaaegne suvemõisahoone Šveitsi villa. Arendustegevusena on töös Sepa talu kohandamine kolhoosiaja algust kujutavaks

ekspositsiooniks. Avamine on planeeritud 2025. aasta suvehooaja alguseks. Põhjaliku uurimistöö tulemusel on valminud ekspositsiooniplaani lisa „Ettepanekud EVM ekspositsiooni rikastamiseks väikeobjektidega“.

Muuseumi külastuskeskkonna parendamiseks on aastal 2024 muudetud liikumispuuetega inimestele ligipääsetavaks kiigeplatsi varjualune ning kõrtsi tallialune. Valminud on eksponaathoonete interjööride tutvustamiseks virtuaalruum ning koostamisel on nägemispuudega külastajatele taktiiline muuseumikaart. Lõimumisprogramme on läbi viidud erinevatele koolidele ning ettevõtetele. Oleme osalenud edukalt INSA hankes "Eesti keele ja kultuuri tundmise klubid". INSA lõimumisprojekt jätkub aastal 2025. Samuti tegeletakse aastal 2025 edasi ligipääsetavuse parandamiseks lahenduste leidmisega.

2. TÖÖSUUND: TEADUS- JA KOGUD

EESMÄRK: oleme unikaalsete ja hästi hoitud kogudega eesti juhtiv maa-arhitektuuri teadus- ja kompetentsikeskus.

		2023 täitmine	2024 plaan	2024 täitmine
MÕÕDIKUD	Koolitus- ja nõustamisprogrammides osalejate rahulolu	Maaarhit. rahulolu 96% / konserveerim. rahulolu 94%	90% maksimumhindest	Maaarhit. rahulolu 97,3% / konserveerim. rahulolu 90,5%
	Muuseumipublikatsioonide / populaarteaduslike artiklite arv aastas	2 / 32	2 / 30	5 / 17
	Üliõpilaste lõputööde juhendamine	5	7	5
	Pikaajalist ja nõuetekohast säilimist tagavate hoidlapindade osakaal (%)	44%	44%	44%
	MuSi sisestatud I etapi kirjelduste osakaal (%)	88,4%	90%	90%
	Digiteeritud museaalide osakaal (%)	86%	88%	87%

Maaarhitektuuri valdkonnas korraldati aasta jooksul kokku 15 üritust ning seoses Life IP BuildEST projektiga on toimunud muud majaomanikele ja spetsialistidele suunatud teavitustegevused: kodulehele on üles pandud ettekannete videod ja slaidid ning lisatud vana maamaja taastamise peatükid. Nõustatud on 72 majaomanikku. Sihtasutus oli kaastegev rahvusvahelisel palkehitud konverentsil „Taaselustades pärandit“ ja rahvusvahelisel hübriidkonverentsil „Pärandkodud rohepöörde tuules“.

2024. aastal oli töös kaks Kultuuriministeeriumi teadus- ja arendustegevuse poolt toetatud projekti. Projektiga „Maaelu muutused ja argielu Eesti külas varasel kolhoosiajal“ valmistasime ette 2025. aastal avatavat Sepa talu ekspositsiooni kontseptsiooni ja varajast nõukogude argielu käsitlevat monograafiat. Projekti „Rocca al Mare suvemõisa šveitsi maja ekspositsiooni alusuuring“ käigus viisime läbi koostööpartneritega nii põhjalikud siseinterjööri uuringud kui ajaloolised arhiiviuuringud. Ühtlasi valmistasime koos Eesti Kunstiakadeemia ja Eesti Rahva Muuseumiga ette ETAGi teadusprojekti „Linlane maal. Suvila ruumikultuuriline analüüs“.

Avaldasime teadur H. Talvingu uurimisartiklite kogu muuseumi Toimetiste sarjas „Kadrina raudteejaamast Rasina kirikuni. Artikleid maaarhitektuuri ajaloost“. Lisaks andsid teadurid suure panuse artiklite näol kirjastuse Kodukunst raamatusse „Eesti Maakodud I“. Sihtasutuse populaarteaduslike artiklite arv on planeeritud väiksem kuna ilmumine on lõpetanud ajakirjad Eesti Ajalugu ja Pööning, millega oli tihe koostöö. Aastal 2024 võttis muuseum vastu 13 praktikanti, Kanut 24 praktikanti, juhendatud on viis kursuse- ja lõputööd. Muuseumi raamatukogu sai suures osas korrastatud ning kolitud ümber Hagemeisteri maja uude lugemissaali.

Toetuse kaasabil jätkati aastal 2022 Suur-Sõjamäel asuvasse Hoiuraamatukogusse kolitud museaalide korrastamist ning valmistati ette muuseumi suurima hoidla (II viihall) parendustöödeks, mis toimuvad aastal 2025. Digiteeritud museaalide protsenti on mõjutanud uute museaalide lisandumine. Museaalhoonetele koostame museaalvorme, mis seob kokku kogu ühe hoone kohta käiva info ning dokumentatsiooni. Koostatud on 14 museaalvormi 82-st. Vabaõhumuuseumi kõige olulisemate museaalide, museaalhoonete, säilimise tagamiseks on vajalik pidev seire ning restaureerimis- ja remonditööd. Aastal 2024 toimusid tööd museaalhoonetel remondiplaani alusel.

3. TÖÖSUUND: KONSERVEERIMINE JA DIGITEERIMINE

EESMÄRK: Eestis on kättesaadavad tiptasemel kultuuripärandi konserveerimis- ja digimisteenused.

		2023 täitmine	2024 plaan	2024 täitmine
MÕÕDIKUD	Riigile osutatavate lepinguliste teenuste maht	85% ulatuses 18,2 täistööajale taandatud konservaatori ja digiteerija jooksva aasta töötundide mahust	85% ulatuses 18,2 täistööajale taandatud konservaatori ja digiteerija jooksva aasta töötundide mahust	85% ulatuses 18,2 täistööajale taandatud konservaatori ja digiteerija jooksva aasta töötundide mahust
	Kanut pakutavate teenuste osutamisest laekuv müügitulu	82 109€	65 730	80 859
	Rahulolu Kanuti pakutavate teenustega (%)	97,8%	90% maksimumhindest	95%
	Konservaatori kutset omavate säilitusspetsialistide osakaal (%)	Kanutis 53% Muuseumis 50%	Kanutis 53%; muuseumis 50%	Kanutis 53%; muuseumis 50%

Konserveerimis- ja digiteerimiskeskuse Kanut peamine tegevus on Kultuuriministeriumi valitsemisalas olevate riigimuuseumide ja riiklikku muuseumikogu omavate kultuuriministeriumi sihtasutuste teenindamine, mis on fikseeritud Kultuuriministeriumi, Muinsuskaitseameti ja SA Eesti Vabaõhumuuseum poolt allkirjastatud kolmepoolses kokkuleppes. Antud dokumendis on fikseeritud selleks tegevuseks 85% 18,2 täistööajale taandatud konservaatori ja digiteerija jooksva aasta töötundide mahust. Aastal 2024 toimusid tööd vastavalt esialgsele rakenduskavale ja plaanid said pea maksimaalselt täidetud.

Kuna Kanut asub Vanalinnas kitsastes tingimustes, siis oleme tegelenud lisapinna leidmisega ning Kultuuriministeriumi ja Riigi Kinnisvara AS-i kaasabil ruumide korrastamise ning töötingimuste parandamisega. Aastal 2025 lisandub uus tööpind digiteerijatele ning seeläbi vabaneb pind, et luua konservaatoritele paremad tingimused tööde teostamiseks.

4. TÖÖSUUND: ORGANISATSIOONI ARENDAMINE

EESMÄRK: töötajate rahulolu on kõrge ning sihtasutus on valdkonnas hinnatud tööandja.

		2023 täitmine	2024 plaan	2024 täitmine
MÕÕDIKUD	Töötajate rahulolu (%)	84% (2022)	81%	86%
	Tööjõu voolavus (%)	8,91% (4,95% kultuuritöötajad; 3,96% tugitöötajad)	20%	10,68% (6,8% kultuuritöötajad; 3,88% tugipersonal)

Üle aasta viime SA-s Eesti Vabaõhumuuseum läbi rahulolu-uuringut. Aastal 2024 uurisime töötajate rahulolu töökeskkonna, töökorralduse, kollektiivi, juhtide ja kommunikatsiooni osas. Üldiste tulemustega võib jääda rahule. Kõige kriitilisemad oldi madala töötasu üle. Personali valdkonnas on fookusesse võetud tööohutus ning vaimse tervise

tugisüsteemi arendamine. Koostatud on tegevuskava ja abimaterjalid probleemide märkamiseks ning toimunud on vaimse tervise hommikud.

Töötingimuste parandamisega seoses renoveeriti aastal 2023 Rocca al Mare suvemõisa kompleksi kuuluv Hagemeisteri maja. Hoone sisustamine ning töötajate kolimine toimus aastal 2024. Parandatud on kõrtsi töötajate töötingimusi ning lisatud uued kütteseadmed tööruumidesse. Ümber koliti muuseumi avalike ürituste tekstiililadu konservatorite majja, kus toimub peamiselt üritusteks rõivaste ettevalmistamisega seotud töö. Aastal 2025 proovime leida lahendusi muuseumi ekspositsioonialal asuva muinsuskaitsealuse Šveitsi villa renoveerimiseks, mis on ühtlasi ekspositsiooni arendusprojekt aga ka töötingimuste parendamistegevus.

Aastal 2024 vaadati üle Rohelise muuseumi märgise kriteeriumid ning esitati märgise taotlemiseks vajalikud dokumendid Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioonile. Auditi läbiviimise aeg on lepitud kokku 2025. aasta jaanuariks. Šveitsi villa renoveerimiseks on koostatud energiaaudit ning koostatud Muinsuskaitseametiga kooskõlastatud energiatõhususe tõstmiseks tegevuskava ning taotletud selleks toetust. Kokku on lepitud elektriutode laadimisjaama rajamine muuseumi parklasse. Suurprojekti Life IP BuildEST ehk renoveerimismaraton kaudu on SA Eesti Vabaõhumuuseum partneriks, mille käigus uuendatakse ja viiakse ellu Eesti hoonete rekonstrueerimise pikaajalise strateegia eesmärgid ning tegeletakse rohepöördega hoonete energiatõhususe ja kliimakindluse vaates. Aastal 2024 osalesime rahvusvahelisel hübriidkonverentsil „Pärandkodud rohepöörde tuules“.

Kokkuvõtteks

Aasta 2024 oli Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum jaoks endiselt keeruline, kuna külastatavusele avaldas tugevat mõju Ukrainas toimuv sõda ning elukalliduse mõju inimeste ja ettevõtete rahakotile. Vaatamata sellele võib siiski öelda, et Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum täitis hästi ja pea täies mahus endale aastaks 2024 püstitatud eesmärgid.

Aasta 2025 peamised fookused eesmärkide täitmisel on:

Külastatavuse säilitamine (soovitavalt kasvatamine).

Rohelise muuseumi kriteeriumite järgimine ja ligipäätavuse parandamine.

Sepa talu kolhoosiaja algust kujutav ekspositsiooni koostamine ja avamine suvehooaja alguses.

Suveprogrammi ja Jaanipäeva ürituse sidumine Laulu- ja tantsupeoga "Iseoma".

Lavakunstikooli 32.lennu suvelavastusega seotud koostööprojekti läbiviimine.

INSA programm: Eesti keele ja kultuuri tundmise klubid. Läbiviimine kuni 2026. aasta kevad.

Suvilaarhitektuuri uurimine ja välitööd koostöös EKA ja ERMiga projekti "Linlane maal. Suvila ruumikultuuriline analüüs" perioodil 2025-2026.

EVM 70 ettevalmistustöödega alustamine (juubel toimub 2027).

BuildEst renoveerimisprojekti elluviimine.

Plaanilised tööd museaalhoonetel.

II viilhalli korrastustööd.

Šveitsi villa ehitushange ja lepingu koostamine.

Kanutis digijate ja konservatorite tööruumide laiendamine ning töötingimuste parandamine.

CAF-metoodikal põhinev juhtimiskvaliteedi uuring.

Peamised finantsnäitajad

	2024	2023
Kogutulu	4 637 631	5 377 586
Aruandeaasta tulem	185 825	926 229
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja	3,75	2,4

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valem:

Lühiajaliste kohustiste kattekordaja (kordades) = käibevara/lühiajalised kohustised

Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum nõukogu töö 2024. a

2024. aastal toimus 7 nõukogu koosolekut (08.02, 28.03, 03.05; 31.05; 06.09, 08.11; 18.12) ja kaks otsuse vastuvõtmist koosolekut kokku kutsumata (27.06; 19.12).

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 583 828	1 465 438	2
Nõuded ja ettemaksed	204 366	496 473	3
Varud	82 975	72 049	4
Kokku käibevarad	1 871 169	2 033 960	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	9 911 504	9 901 722	6
Immateriaalsed põhivarad	16 316	18 217	7
Kokku põhivarad	9 927 820	9 919 939	
Kokku varad	11 798 989	11 953 899	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	452 043	662 853	9
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	55 761	185 686	11
Kokku lühiajalised kohustised	507 804	848 539	
Kokku kohustised	507 804	848 539	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	5 184 799	5 184 799	
Reservid	3 374 670	3 374 670	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	2 545 891	1 619 662	
Aruandeaasta tulem	185 825	926 229	
Kokku netovara	11 291 185	11 105 360	
Kokku kohustised ja netovara	11 798 989	11 953 899	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	3 088 079	3 911 894	12
Tulu ettevõtlusest	1 549 552	1 465 692	13
Kokku tulud	4 637 631	5 377 586	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-1 384	-1 124	
Mitmesugused tegevuskulud	-1 580 489	-1 658 840	14
Tööjõukulud	-2 650 741	-2 590 991	15
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-238 625	-232 109	6,7
Muud kulud	-64 727	-59 228	16
Kokku kulud	-4 535 966	-4 542 292	
Põhitegevuse tulem	101 665	835 294	
Intressitulud	84 160	90 935	
Aruandeaasta tulem	185 825	926 229	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	101 665	835 294	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	238 625	232 109	6,7
Muud korrigeerimised	-60 519	-626 929	11
Kokku korrigeerimised	178 106	-394 820	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	277 441	-383 368	
Varude muutus	-10 925	-6 355	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-240 841	62 809	
Kokku rahavood põhitegevusest	305 446	113 560	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-391 725	-1 319 420	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	106 000	679 595	11
Laekunud intressid	98 669	38 268	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-187 056	-601 557	
Kokku rahavood	118 390	-487 997	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 465 438	1 953 435	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	118 390	-487 997	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 583 828	1 465 438	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Reservid	Akumuleeritud tulem	
31.12.2022	5 184 799	3 374 670	1 619 662	10 179 131
Aruandeaasta tulem	0	0	926 229	926 229
31.12.2023	5 184 799	3 374 670	2 545 891	11 105 360
Aruandeaasta tulem	0	0	185 825	185 825
31.12.2024	5 184 799	3 374 670	2 731 716	11 291 185

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendab Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend lähtub Eesti finantsaruandluse standardist. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis kirjeldatud arvestusmeetodid tulenevad raamatupidamise seadusest ja raamatupidamise toimkonna juhenditest (RTJ), samuti rahvusvahelistest avaliku sektori raamatupidamise standarditest. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud järgmistest arvestuse ja aruandluse alusprintsiipidest: majandusüksuse, jätkuvuse, arusaadavuse, olulisuse, järjepidevuse ja võrreldavuse, objektiivsuse, tulude ja kulude vastavuse, konservatiivsuse, avalikustamise ning sisu ülimumuslikkuse printsiibist. SA Eesti Kontsert kasutab tulemiaruarande koostamisel RTJ 14 toodud tulemiaruarande skeemi. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja raha lävendina kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja riigikassa jääki.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid, mis on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga ostja kohta eraldi.

Nõuded on hinnatud lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest, arvestades teadaolevat informatsiooni tehingupartneri maksevõime kohta. Nõuded, mille laekumine on ebatõenäoline, kantakse aruandeperioodi kuludesse.

Kõiki nõudeid (nõuded ostjate vastu, viitlaekumised, nõuded sihtfinantseerimisele ning muud lühiajalised nõuded) kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekavas summas.

Varud

Varud kajastatakse soetusmaksumuses.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle aasta ja maksumusega alates 10 000 eurost. Varad, mille soetusmaksumus on alla 10 000 euro kajastatakse väheväärtusliku varana ja kantakse soetamisel 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtusliku vara üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse- ja asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad parendused kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Kui parendusega kaasnes põhivara objekti olulise osa väljavahetamine, kantakse väljavahetatud osa hinnanguline esialgne soetusmaksumus ja sellele vastav kogunenud kulum põhivara arvelt maha. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimimise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooni norm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse

need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil on vara kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara müügist, kajastatakse tulemiaruanandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Avaliku sektori üksused, kes koostavad raamatupidamise aastaaruannet kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga, ei ole kohustatud teostama varade väärtuste teste ega kajasta varade väärtuse langust kaetavale väärtusele avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul, kui vara väärtus ei ole langenud selle riikemise või muul põhjusel osaliselt või täielikult kasutusest eemaldamise tõttu.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kui immateriaalse vara kasulik eluiga ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, eeldatakse, et kasulik eluiga on 10 aastat.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 10000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	10-50 a
Masinad ja seadmed	5-10 a
Muu materiaalne põhivara	2-10 a
Muu immateriaalne vara	2-20 a
Arvutitarkvara	2-5 a

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse rendilepinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõik ülejäänud rendilepingud on kajastatud kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse kasumiaruanandes rentnikuna kuluna ja rendileandjana tuluna tekkepõhiselt rendiperioodi jooksul

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühiajalised kohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast.

Annetused ja toetused

Toetustena kajastatakse eraldi riigilt või vabatahtlike ülekandeid omavalitsusüksustelt, juriidilistelt või füüsilistelt isikutelt, mis võivad olla sihtotstarbelised või mittesihtotstarbelised. Toetuste kajastamine toimub vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis kehtestatud arvestuspõhimõtetele, tagades tulude ja kulude vastavuse. Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kattteks sihtfinantseerimine on eraldatud. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne kui eksisteerib piisav kindlus, et sihtasutus vastab sellega seotud tingimustele ja et sihtfinantseerimine leiab aset.

Sihtasutus kui avaliku sektori üksus, kelle põhieesmärgiks ei ole omanikule kasumi teenimine kajastab sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks tuluna põhivara soetamisega samas perioodis.

Sihtfinantseerimisega seotud nõuded ja kohustised kajastatakse aruanandes ka juhul, kui nende aluseks ei ole sihtfinantseerimise leping, vaid põhjendatud ootus toetuse saamiseks projekti jätkuvaks finantseerimiseks. Samuti avalikustatakse juhused, kus nimetatud kindlad ootused ei realiseerunud

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Sihtasutuse tulud koosnevad sihtfinantseeringust ja majandustegevuse tuludest. Majandustegevuse tulu ürituste läbiviimisest kajastatakse nende toimumise hetkel. Muuseumipiletite tulu kajastatakse raha laekumisel, kuna üldjuhul toimub sel perioodil ka muuseumi külastus.

Muude ürituste tulu kajastatakse ürituse toimumisel.

Muuseumikaart SA kaudu aastase kehtivusega muuseumikaartide müük kajastatakse tuludes külastuse toimumise kvartali lõpus vastavalt SA Muuseumikaart esitatud aruandele ja jaotisele.

Intressitasud kajastatakse tekkepõhiselt.

Kulud

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kulusid. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud.

Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsipi alusel.

Kulusid kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tulusid.

Sihtasutuse tegevuskulud on jaotatud tööjõukuludeks, majanduskuludeks, põhivara kulumiks ning muudeks kuludeks.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Tulumaksu määraks nendelt väljamaksetelt perioodil 01.01.2015 – 31.12.2024 oli 20/80 väljamakstavalt netosummalt, alates 01.01.2025 on see 22/78.

Seotud osapooled

SA Eesti Vabaõhumuuseum aastaaruandes on loetud seotud osapoolteks:

- juhatuse liige ja nõukogu liikmed
- eelpool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted ja organisatsioonid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Sularaha kassas	3 914	3 942
Riigikassa	1 579 914	1 461 496
Kokku raha	1 583 828	1 465 438

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	39 984	39 984	
Ostjatelt laekumata arved	39 984	39 984	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	28 160	28 160	5
Muud nõuded	38 157	38 157	
Intressinõuded	38 157	38 157	
Ettemaksed	1 977	1 977	
Tulevaste perioodide kulud	1 939	1 939	
Muud makstud ettemaksed	38	38	
Saamata toetused	96 088	96 088	11
Kokku nõuded ja ettemaksed	204 366	204 366	
	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	49 222	49 222	
Ostjatelt laekumata arved	49 326	49 326	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-104	-104	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	276 751	276 751	5
Muud nõuded	52 667	52 667	
Intressinõuded	52 667	52 667	
Ettemaksed	307	307	
Tulevaste perioodide kulud	152	152	
Muud makstud ettemaksed	155	155	
Saamata toetused	117 526	117 526	11
Kokku nõuded ja ettemaksed	496 473	496 473	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Tooraine ja materjal	7 310	7 198
Müügiks ostetud kaubad	75 665	64 851
Kokku varud	82 975	72 049
Varude allahindlus ja mahakandmine	4 917	5 057

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2024		31.12.2023	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	12 649	0	251 840	0
Üksikisiku tulumaks	0	25 390	0	23 897
Erisoodustuse tulumaks	0	292	0	46
Sotsiaalmaks	0	51 921	0	48 787
Kohustuslik kogumispension	0	1 874	0	1 779
Töötuskindlustusmaksed	0	3 078	0	2 994
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	240	0	0
Ettemaksukonto jääk	15 511		24 911	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	28 160	82 795	276 751	77 503

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

									Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2022									
Soetusmaksumus	2 400 189	3 131 684	93 252	52 760	324 069	470 081	4 922 067	459 484	11 383 505
Akumuleeritud kulum	0	-2 095 320	-71 692	-52 760	-281 872	-406 324	-69 350	0	-2 570 994
Jääkmaksumus	2 400 189	1 036 364	21 560	0	42 197	63 757	4 852 717	459 484	8 812 511
Ostud ja parendused	0	0	16 225	0	145 540	161 765	0	1 157 655	1 319 420
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		0						1 157 655	1 157 655
Muud ostud ja parendused			16 225	0	145 540	161 765	0	0	161 765
Amortisatsioonikulu	0	-172 785	-10 506	0	-40 815	-51 321	-6 103	0	-230 209
Ümberliigitamised	0	140 380	0	0	0	0	471 086	-611 466	0
31.12.2023									
Soetusmaksumus	2 400 189	3 247 252	82 297	19 592	420 716	522 605	5 364 429	1 005 673	12 540 148
Akumuleeritud kulum	0	-2 243 293	-55 018	-19 592	-273 794	-348 404	-46 729	0	-2 638 426
Jääkmaksumus	2 400 189	1 003 959	27 279	0	146 922	174 201	5 317 700	1 005 673	9 901 722
Ostud ja parendused	0	0	0	0	0	0	0	246 506	246 506
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		0						246 506	246 506
Amortisatsioonikulu	0	-188 864	-15 860	0	-32 000	-47 860	0	0	-236 724
Ümberliigitamised	0	1 151 422	26 885	0	0	26 885	13 750	-1 192 057	0
31.12.2024									
Soetusmaksumus	2 400 189	4 398 674	109 181	19 592	420 717	549 490	5 378 179	60 122	12 786 654
Akumuleeritud kulum	0	-2 432 157	-70 877	-19 592	-305 795	-396 264	-46 729	0	-2 875 150
Jääkmaksumus	2 400 189	1 966 517	38 304	0	114 922	153 226	5 331 450	60 122	9 911 504

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arvutitarkvara	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2022			
Soetusmaksumus	48 544	38 000	86 544
Akumuleeritud kulum	-48 544	-17 883	-66 427
Jääkmaksumus	0	20 117	20 117
Amortisatsioonikulu	0	-1 900	-1 900
31.12.2023			
Soetusmaksumus	39 685	38 000	77 685
Akumuleeritud kulum	-39 685	-19 783	-59 468
Jääkmaksumus	0	18 217	18 217
Amortisatsioonikulu	0	-1 901	-1 901
31.12.2024			
Soetusmaksumus	39 685	38 000	77 685
Akumuleeritud kulum	-39 685	-21 684	-61 369
Jääkmaksumus	0	16 316	16 316

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2024	2023
Kasutusrendikulu	92 934	86 375
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2024	31.12.2023
12 kuu jooksul	86 727	84 201
1-5 aasta jooksul	346 908	346 908
Üle 5 aasta	252 954	339 681

Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsiga on sõlmitud 28.11.2022 üürileping nr KPJ-4/2022-165 1.1 Tallinnas, Pikk tn 2 // Rataskaevu tn 1 // Voorimehe tn 9 I kinnistul asuvas hoones ruumide kasutamiseks kümneks aastaks.

Juhul, kui leping lõpeb üürnikust tuleneva asjaolu tõttu erakorraliselt on üürileandjal õigus nõuda üürnikult saamata jäävat üüri kuue kuu üüri ulatuses.

2024. aastal tasuti Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsile üürimakseid summas 84 201 eurot.

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	154 566	154 566	
Võlad töövõtjatele	127 406	127 406	10
Maksuvõlad	82 795	82 795	5
Muud võlad	80 980	80 980	
Muud viitvõlad	80 980	80 980	
tagatistasud	6 296	6 296	
Kokku võlad ja ettemaksed	452 043	452 043	
	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	342 252	342 252	
Võlad töövõtjatele	151 071	151 071	10
Maksuvõlad	77 503	77 503	5
Muud võlad	85 731	85 731	
Muud viitvõlad	85 731	85 731	
tagatistasud	6 296	6 296	
Kokku võlad ja ettemaksed	662 853	662 853	

Lisa 10 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Töötasude kohustis	120 851	134 193
Puhkusetasude kohustis	5 406	16 801
Majanduskulude eest	1 067	0
Muud võlad	82	77
Kokku võlad töövõtjatele	127 406	151 071

Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
Kultuuriministeerium	0	265 881	679 595	0	945 476	0	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	265 881	679 595	0	945 476	0	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0	20 876	160 360	0	211 827	30 591	0
Kultuuriministeerium	21 230	0	252 260	200	133 406	48 254	145 679
Kliimaministeerium	0	12 636	0	0	51 317	38 681	0
Kultuurkapital	0	3 922	14 300	0	18 222	0	0
Haridus- ja Noorteamet	0	0	40 007	0	0	0	40 007
Tallinna Linnakantselei	0	0	3 000	0	3 000	0	0
Välisabi	0	0	4 147	0	4 147	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	21 230	37 434	474 074	200	421 919	117 526	185 686
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	21 230	303 315	1 153 669	200	1 367 395	117 526	185 686
	31.12.2023		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2024	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
Kultuuriministeerium	0	0	106 000	0	60 519	0	45 481
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	0	106 000	0	60 519	0	45 481
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	30 591	0	30 591	0	0	0	0
Kultuuriministeerium	48 254	145 679	211 060	0	308 485	0	0
Kliimaministeerium	38 681	0	0	0	57 057	95 738	0
Kultuurkapital	0	0	34 880	0	24 600	0	10 280
Haridus- ja Noorteamet	0	40 007	1 432	0	41 439	0	0
Tallinna Linnakantselei	0	0	4 000	0	4 000	0	0
Eesti Muuseumiühing MTÜ	0	0	700	0	700	0	0
PRIA	0	0	0	0	350	350	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	117 526	185 686	282 663	0	436 631	96 088	10 280
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	117 526	185 686	388 663	0	497 150	96 088	55 761

Kultuuriministeeriumilt laekus 2024.a sihtotstarbelist toetust kokku summas 317 060 eurot.

Toetus, mis on antud eraldi RK AS kulude katteks on kajastatud mittesihipärase toetusena summas 236 761 eurot (2023 : 223 092 eurot)

Lisa 12 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2024	2023
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	436 631	421 919
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	60 519	945 476
Mittesihitotsatabelised annetused ja toetused	2 590 929	2 544 499
Kokku annetused ja toetused	3 088 079	3 911 894
sh eraldi riigieelarvest	3 083 217	3 901 103
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	4 000	3 000
muudelt org-lt ja eraisikutelt	862	7 791

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2024	2023
Rahaline annetus	3 088 079	3 911 894
Kokku annetused ja toetused	3 088 079	3 911 894

Lisa 13 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2024	2023
Muuseumipiletite müük	447 983	333 873
Käsitöökaupade müük	68 318	187 661
Haridusprogrammid	94 260	87 511
Sündmuste korraldamine	217 043	202 957
Toitlustusteenused	402 685	415 542
Muud teenused	241 298	160 781
Restaureerimine ja digiteerimine	77 965	77 367
Kokku tulu ettevõtlusest	1 549 552	1 465 692

Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2024	2023
Üür ja rent	84 201	81 749
Energia	116 585	135 979
Elektrienergia	104 095	120 126
Soojusenergia	12 490	15 853
Mitmesugused bürookulud	60 927	70 580
Uurimis- ja arengukulud	18 460	29 758
Lähetuskulud	15 445	20 836
Koolituskulud	46 090	37 427
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	0	119
Kinnistute ja ruumide majandamine	542 345	501 317
Sõidukite majandamiskulud	27 906	37 034
Info ja IT	35 897	43 317
Inventari majandamiskulud	86 981	65 691
Ürituste korraldamise kulud	117 614	205 213
Toodangu valmistamiseks kasutatud tooraine	140 051	133 602
Muud	287 987	296 218
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 580 489	1 658 840

Lisa 15 Tööjõukulud

(eurodes)

	2024	2023
Palgakulu	1 974 101	1 931 766
Sotsiaalmaksud	665 790	643 998
Muud	10 850	15 227
Kokku tööjõukulud	2 650 741	2 590 991
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	103	102

Lisa 16 Muud kulud

(eurodes)

	2024	2023
Maamaks	64 291	58 433
Riigilõivud	730	478
Muud	-294	317
Kokku muud kulud	64 727	59 228

Lisa 17 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2024	2023
Arvestatud tasu	58 256	60 443